

Stručni rad

**OBRAZOVANJE NA DALJINU DJECE S
POSEBNIM POTREBAMA
USPOREDBA PROLJEĆE-JESEN**

Bojana Posavec Vaupotič, univ. dipl. ped.

III. gimnazija Maribor, Slovenija

Sažetak

Živimo u vremenu kada su promjene na dnevnom redu, a način obrazovanja postao je veliki izazov. Učenici su postavljeni u potpuno nove situacije, koje nisu samo pozitivne za sve. To je bio jedan od razloga zašto sam u III. gimnaziji Maribor osmislila kako pomoći djeci s posebnim potrebama. Trenutno imamo 53 takve djece. Provela sam internetsku anketu kako bih dobila najbolji mogući uvid u njihovu dobrobit i otkrila razlike između proljetnog razdoblja učenja na daljinu i jesenskog. Istraživanje je pokazalo da je za većinu spomenute djece rad na daljinu postao još teži. Učenici su u oba razdoblja podjednako zadovoljni s isporukom sadržaja. Komunikacija s nastavnicima činila im se na proljeće boljom. Učenici utvrđuju da postoji i razlika između rada u školi i rada na daljinu. Tako škola dnevno u nastavi troši u prosjeku 6 i pol sati dnevno, a kod kuće malo više od 2 sata. Međutim, u učenju na daljinu vrijeme je ravnomjernije raspoređeno. Učenici smatraju da je procjena realnija na jesen i izvršavanje zadataka i zaduženja se popravilo ove jeseni. Učenici također na jesen bolje prate zadatke, što također ukazuje na to da smo se nekako naviknuli na novi način rada.

Ključne riječi: anketa, ocjene, zadovoljstvo, doživljaj

1. UVOD

Živimo u vrlo različitim i izazovnim vremenima na koja nismo navikli. Preko noći morali smo se prilagoditi radu na daljinu, a učenici su zamijenili učionicu za svoju sobu i učitelja su vidjeli samo kroz računalne zaslone.

Kad se ljudi suoče s nepoznatim, suočavamo se s različitim oblicima straha. Situacija kojoj smo izloženi velik je izazov, stoga je posebno važno da djelujemo preventivno. Nedavno je evaluacijska studija na Odsjeku za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Ljubljani pokazala kako je duga tradicija savjetovanja unutar pojedine obrazovne ustanove dobrodošla u normalnom obrazovnom procesu, a kamoli u ovim teškim vremenima. [1]

Iz tog razloga odlučila sam provesti anketu među učenicima s posebnim potrebama na III. Gimnazija Maribor. Anketa je obuhvatila svih 53 učenika. Poslala sam im internetsku anketu i većina se odazvala. Pitala sam se koja je razlika između proljetnog vremena rada na daljinu i jeseni. Kako raspoređuju svoje vrijeme i koliko troše učeći, kako se sada odmaraju i kako su se osjećali na proljeće ili kako su zadovoljni komunikacijom s nastavnicima, koliko su zadovoljni s ocjenama, što im najviše nedostaje, u kojoj mjeri pravovremeno obnašaju svoje zadaće?

1.1. TEŠKOĆE DJECE S POSEBNIM POTREBAMA

Na III. gimnaziji Maribor trenutno imamo 53 djece s odlukom djeteta s posebnim potrebama. Za svako dijete koje ima odluku o djetetu s posebnim potrebama, stručna skupina priprema individualizirani program.

Vrste teškoća, koje imamo na našoj školi:

- deficit u pojedinim područjima učenja
- dugotrajno bolesno dijete,
- dijete s govorno-jezičnim smetnjama,
- dijete s emocionalnim poremećajima i poremećajima u ponašanju,
- slabovidna djeca,
- dijete s umjerenim oštećenjem sluha.

Veliko truda vlagamo, da omenjenim otrokom pomagamo, da lahko premagujejo svoje primanjkljaje. Uložemo puno truda i pomoći spomenutoj djeci kako bi prevladali svoje nedostatke.

Najčešće prilagodbe:

- produženo vrijeme,
- najavljeni ispiti i provjera znanja,
- provjera znanja u manjim cjelinama,
- provjera razumijevanja uputa od strane učenika,
- individualno ocjenjivanje znanja,

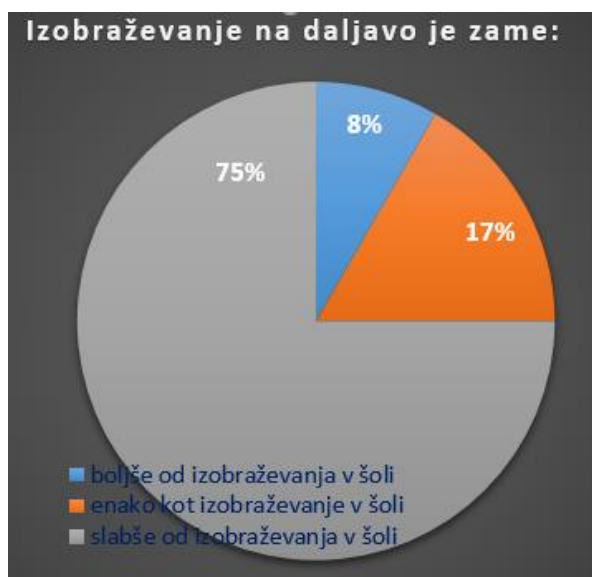
➤ čitanje uputa učeniku ...

2. EMPIRIJSKI DIO

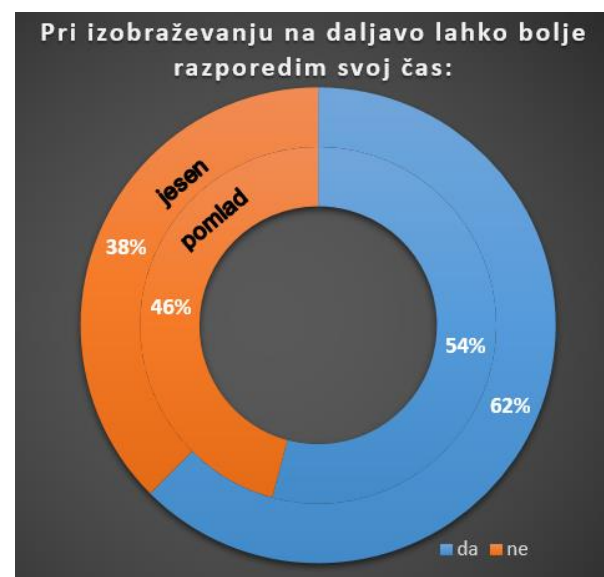
U anketi je sudjelovalo 53 učenika, 68% učenica i 32% učenika. Prosječna dob anketiranih učenika bila je 16,5 godina.

Na pitanje kako doživljavaju ovo vrijeme obrazovanja na daljinu (slika 1), 75% je odgovorilo da je puno gore nego u školi. 8% učenika zadovoljnije je ovom metodom rada, a 17% ispitanika ne osjeća nikakvu razliku. Većina se, međutim, slaže da se jesensko razdoblje razlikuje od proljetnog.

Što se tiče rasporeda vremena, učenici su prilično jednoglasni kako bi ga olakšali u rasporedu učenja na daljinu (slika 2). To je još vidljivije na jesen.

Slika 1: obrazovanje na daljinu

Slika 2: raspoređivanje vremena

Sa zadovoljstvom učenika u izlaganju gradiva nastavnika, nema velike razlike između proljeća i jeseni. U 71%, odnosno 75%, učenici su zadovoljni. Samo je mali dio nezadovoljan, 8% nezadovoljnih učenika u proljeće, a samo 4% nezadovoljnih u jesen (slika 3).

Slika 3: izvođenje nastave

Velika se razlika, međutim, pokazala po pitanju komunikacije s nastavnicima. U proljeće je 79% učenika bilo zadovoljno komunikacijom s nastavnicima, a u jesen samo 42%. U oba razdoblja bili su nezadovoljni sa samo 4%. (Slika 4).

Slika 4: komunikacija s nastavnicima

Na pitanje kako nastavnici razumiju njihove probleme, međutim, nema značajnih razlika između proljeća i jeseni. Nešto manje od 40% u oba razdoblja odgovorilo je da ih nastavnici razumiju, da to uvelike ovisi o nastavniku, ali nešto manje od 60% u oba dogovorena razdoblja, a u oba razdoblja ima i 8% koji misle da ih nastavnici ne razumiju. (Slika 5).

Slika 5: problemi i prilagodba

Učenici utvrđuju da postoji i razlika između rada u školi i rada na daljinu. Tako u školi učenici dnevno u nastavi troše u prosjeku 6 i pol sati dnevno, a kod kuće malo više od 2 sata. Međutim, u učenju na daljinu vrijeme je ravnomjernije raspoređeno - po 4 sata za pisanje domaćih zadaća, tek u jesen je utvrđeno da imaju sat vremena više posla kod kuće (slika 6).

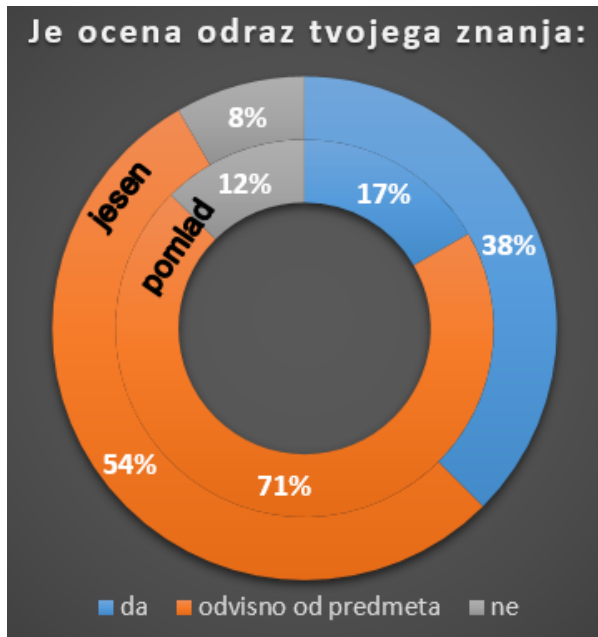

Slika 6: iskorišteno vrijeme

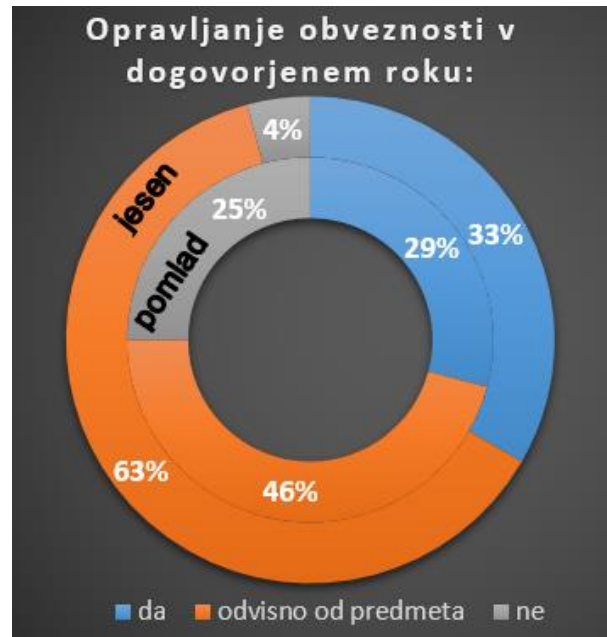
Na pitanje je li ocjena odraz vašeg znanja, postoji prilično razlika između ta dva razdoblja. U proljeće se mislilo da je tako u 17%, a u jesen 38%. U proljeće je 71% učenika smatralo da to ovisi o predmetu, a u jesen 54%. Međutim, mali je dio onih koji se s tim ne slažu (slika 7).

Rezultati ankete pokazali su nam kako učenici ispunjavaju svoje obaveze u dogovoreno vrijeme. Na proljeće su u dogovoreno vrijeme predali svoje zadatke u 29% slučajeva, a na jesen se rezultat malo popravio i iznosi 33%. Veliki udio i dalje ovisi o nastavnom predmetu. U proljeće 46%, a u jesen se udio povećao na 63%. U proljetnom je razdoblju bilo mnogo učenika koji nisu mogli pratiti

vremenski okvir (25%), ali sada se situacija znatno popravila i takvih je samo 4% (slika 8).

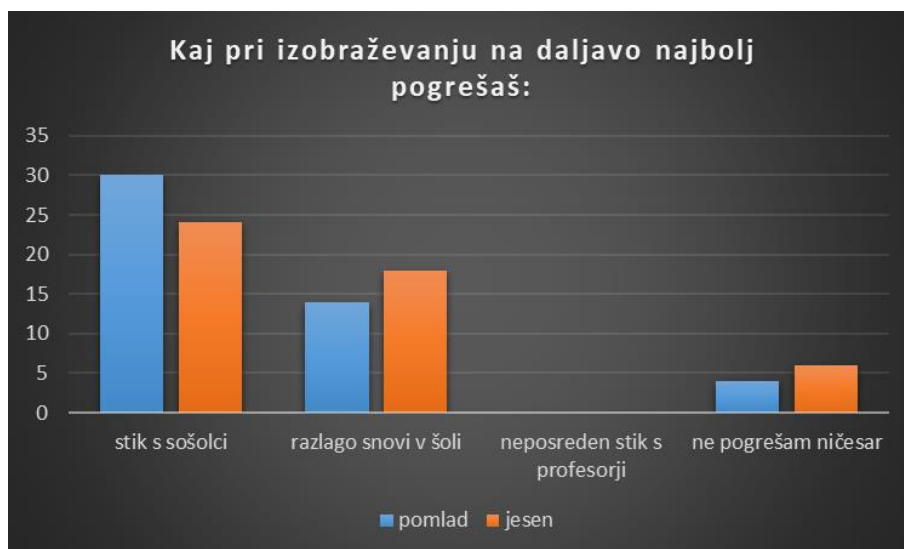

Slika 7: ocjena - znanje

Slika 8: obveze - dogovoreni rok

U obrazovanju na daljinu najviše im nedostaje kontakt sa školskim kolegama, 63% u proljeće i 50% učenika u jesen. Prijateljstvo je vrlo važno za ovo razdoblje života. Tinejdžeri osjećaju veliku potrebu za prihvaćanjem i pripadanjem. [2] Nedostaje im obrazlaganje u školi u 29% u jesen je takvih učenika bilo puno više naime 37%. Oko 10% je onih kojima ništa ne nedostaje u oba razdoblja. Međutim, u oba razdoblja ispitanici ne propuštaju kontakt s nastavnicima (slika 9).

Slika 9: što ti najviše nedostaje?

Prednosti obrazovanja na daljinu prema nahođenju anketiranih učenika:

1. lakše raspoređujem vrijeme,
2. manje opterećenja,
3. ocjenjivanje je više prijateljsko,
4. izvođenje nastave je živopisnije
5. ostalo.

Nedostaci obrazovanja na daljinu prema nahođenju anketiranih učenika:

1. veće opterećenje,
2. izvođenje nastave je nepregledno,
3. ocjenjivanje je neprijateljska,
4. teže raspoređujem svoje vrijeme
5. ostalo.

Rezultati se u oba razdoblja ne razlikuju.

Tijekom učenja na daljinu, samo se 8% učenika osjeća dobro u jesen, a 29% u proljeće. Bolje im je kod kuće nego u školi - 21% u proljeće i samo 17% u jesen. Škola na daljinu je loša u proljeće za 29%, a u jesen za 46% ispitanika. Loše je za oko 25% u oba razdoblja.

Njihovi dojmovi tijekom ovih stresnih razdoblja učenja na daljinu:

- *Iscrpljujuće je provesti cijeli dan pred računalom, nedostaje mi kontakt sa školskim kolegama i nastavnicima*
- *Procjene nisu realne, gradivo je teško jer radimo sami*
- *Ocjenjivanje na daljinu mi je vrlo neprikladno, stječem manje znanja nego u školi*
- *Voljela bih se vratiti u školu*
- *Ne sviđa mi se što više vremena potrošim na školu nego kad sam u školi*
- *Ne sviđa mi se, u školi je bolje!*
- *Sve je u redu, ovisno o vremenu u kojem se nalazimo, ali bilo bi lakše da se vratimo u školu. Ako ste sami kod kuće, teško je pronaći motivaciju, a teže se pripremiti za maturu. Nastavnici imaju dobro pripremljen kurikulum i oni nam objašnjavaju gradivo i dobro ga objašnjavaju.*
- *Posao je naporan, manja je koncentracija u učenju na daljinu nego u školi*
- *Možemo spavati duže, ali nedostaje nam kontakt sa školskim kolegama i nastavnicima uživo. Gradivo u školi lakše je pratiti nego kod kuće. U školi imamo vremenski okvir kada moramo završiti posao u tom razredu, ali kod kuće moramo sami rasporediti svoje vrijeme i ponekad odgodimo posao.*
- *Zapamtim manje gradiva nego kada sam u školi, nedostaje mi kontakt s prijateljima*
- *Osobno mi je lakše raditi na daljinu, jer predavanja idu kako treba i ne gubi se vrijeme kao u učionicama*
- *Obrazovanje je teže jer dobivamo puno materijala*

3. ZAKLJUČAK

Usporednom anketom došla sam do zaključka da je radu od kuće za veliku većinu djece gore ili teže nego u školi. Djeca s posebnim potrebama trenutnu situaciju doživljavaju još teže. Među njima su i djeca koja se suočavaju sa socijalnim poteškoćama i anksioznošću, ali takav način rada im odgovara, ali u malom omjeru. S obzirom na prezentaciju nastavnčkog gradiva, učenici su približno jednako zadovoljni s obzirom na prvi i drugi val epidemije. Razlika se javlja u komunikaciji s nastavnicima, s tim da je 79% ispitanika bilo zadovoljno s njom u proljeće, a samo 42% u jesen. Učenici utvrđuju da postoji i razlika između rada u školi i rada na daljinu. Tako škola dnevno u nastavi troši u prosjeku 6 i pol sati dnevno, a kod kuće malo više od 2 sata. U učenju na daljinu, međutim, vrijeme je ravnomjernije raspoređeno - 4 sata za nastavu i 4 sata za posao kod kuće, tek u jesen utvrđuju da imaju sat vremena više posla kod kuće. Što se tiče ocjenjivanja, međutim, oni vjeruju da je ocjena koju dobiju na jesen više odraz njihovog znanja nego što je bila na proljeće. Pisanje domaćih zadaća se poboljšalo u jesenskom vremenu u odnosu na proljeće. To također ukazuje na to da smo se nekako naviknuli na novi način rada. Međutim, u proljeće je bilo mnogo učenika s posebnim potrebama koji nisu mogli pratiti sve svoje obveze (25%), što je puno bolje na jesen, a ima ih samo 4%.

Created by Freepik - www.freepik.com

Slika 10: rad na daljinu[3]

U obrazovanju na daljinu, učenicima najviše nedostaje kontakt sa školskim kolegama i tumačenje 'živog' gradiva. Zato svi moramo učiniti sve zajedno da se što prije vratimo u školu.

4. LITERATURA

- [1] https://zdpds.si/wp-content/uploads/2020/06/SSS_epidemija_raziskava_FF_2020.pdf (29.12.2020)
- [2] Moč najstništva, Pia Back Rydahl, Radovljica, Didakta 2010
- [3] <https://safe.si/ucitelji/priporocila-za-sole-in-ucitelje-pri-izobrazevanju-na-daljavo-varnostni-vidik> (29.12.2020)